

Poznań, 28 lipca 2023 r.

WOJEWODA WIELKOPOLSKI

NP-III.4131.1.422.2023.9

ROZSTRZYGNIĘCIE NADZORCZE

Na podstawie 91 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2023 r. poz. 40 ze zm.)

orzekam

nieważność uchwały nr LIV.468.2023 Rady Gminy Wilczyn z dnia 27 czerwca 2023 r. w sprawie trybu i sposobu powoływania oraz odwoływania członków zespołu interdyscyplinarnego ds. przeciwdziałania przemocy domowej - ze względu na istotne naruszenie prawa.

Uzasadnienie

W dniu 27 czerwca 2023 r. Rada Gminy Wilczyn podjęła uchwałę nr LIV.468.2023 w sprawie trybu i sposobu powoływania oraz odwoływania członków zespołu interdyscyplinarnego ds. przeciwdziałania przemocy domowej.

Uchwałę podjęto na podstawie "art. 9a ust. 15 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (Dz. U. z 2021 r. poz. 1249 z późn. zm.) i art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2023 poz. 40 z późn. zm.)".

Uchwała została doręczona Wojewodzie Wielkopolskiemu w dniu 29 czerwca 2023 r.

Dokonując oceny zgodności z prawem przedmiotowej uchwały, organ nadzoru stwierdził, co następuje:

Zgodnie z art. 9a ust. 15 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (Dz. U. z 2021 r. poz. 1249 ze zm., zwanej dalej „ustawą”): „Rada gminy określi, w drodze uchwały, tryb i sposób powoływania oraz odwoływania członków zespołu interdyscyplinarnego”. Słownik języka polskiego (www.sjp.pwn.pl) podaje znaczenie słowa „tryb” jako procedurę, a słowa „sposób” jako „formę wykonywania czegoś”.

W § 2 ust. 1 pkt 3 uchwały zapisano: „Wójt Gminy Wilczyn odwołuje członka Zespołu: (...) w przypadku skazania członka Zespołu prawomocnym wyrokiem za przestępstwo umyślne lub umyślne przestępstwo skarbowe”.

al. Niepodległości 16/18, 61-713 Poznań, tel. 61-854-14-51, fax. 61-854-18-36

www.poznan.uw.gov.pl, e-mail: np@poznan.uw.gov.pl

www.obywatel.gov.pl, infolinia tel. 222 500 117

Norma kompetencyjna zawarta w art. 9a ust. 15 ustawy upoważnia radę gminy do uregulowania w przedmiotowej uchwale tylko i wyłącznie trybu i sposobu powoływania oraz odwoływania członków zespołu interdyscyplinarnego. W ocenie organu nadzoru powyższa delegacja ustawowa nie daje radzie gminy upoważnienia do ustalania przesłanek odwoływania członków zespołu czy też „ustania ich członkostwa”. Regulacja ta nie mieści się w pojęciu trybu i sposobu powoływania oraz odwoływania członków zespołu interdyscyplinarnego. Podobne stanowisko zaprezentowano w uzasadnieniu wyroku WSA w Gdańsku z 22 lipca 2021 r., III SA/Gd 122/21 (por. również wyroki WSA w Poznaniu z 26 kwietnia 2018 r., IV SA/Po 56/18 oraz z 11 grudnia 2019 r., IV SA/PO 756/19, a także wyrok NSA z 1 czerwca 2022 r., III OSK 5134/21). Biorąc powyższe pod uwagę, w ocenie organu nadzoru, kwestionowana regulacja uchwały wykracza poza delegację zawartą w art. 9a ust. 15 ustawy.

Ponadto organ nadzoru podkreśla, że cechy ocenianej uchwały przemawiają za uznaniem jej za akt prawa miejscowego, którego obowiązywanie - w świetle art. 88 ustawy z dnia 2 kwietnia 1997 r. Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. Nr 78, poz. 483, ze zm.) - zależy od jego ogłoszenia. Tymczasem mocą § 4 uchwały rada postanowiła: "Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia". Zgodnie z powołanym powyżej przepisem Konstytucji RP, warunkiem wejścia w życie aktów normatywnych, w tym aktów prawa miejscowego, jest ich ogłoszenie (ust. 1), natomiast zasady i tryb ogłaszania takich aktów określa ustawa (ust. 2).

Jak stanowi art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 20 lipca 2000 r. o ogłaszaniu aktów normatywnych i niektórych innych aktów prawnych (Dz. U. z 2019 r. poz. 1461), zwanej dalej "u.o.a.n.", ogłoszenie aktu normatywnego w dzienniku urzędowym jest obowiązkowe. Przepis art. 13 u.o.a.n. określa akty prawne, które podlegają ogłoszeniu w wojewódzkim dzienniku urzędowym. W katalogu tym ustawodawca wskazał m.in. akty prawa miejscowego stanowione przez organ gminy (pkt 2). Zatem z uwagi na zaliczenie uchwały w sprawie trybu i sposobu powoływania i odwoływania członków zespołu interdyscyplinarnego ds. przeciwdziałania przemocy domowej do kategorii aktów prawa miejscowego (por. wyrok WSA w Kielcach z 15 lutego 2023 r., II SA/Ke 48/23, wyrok WSA w Szczecinie z 1 grudnia 2022 r., II SA/Sz 774/20 - CBOSA), publikacja przedmiotowej uchwały w wojewódzkim dzienniku urzędowym jest warunkiem koniecznym jej wejścia w życie. Z kolei w art. 4 u.o.a.n. uregulowane zostały kwestie dotyczące terminu wejścia w życie aktów normatywnych zawierających przepisy powszechnie obowiązujące, ogłaszanych w dziennikach urzędowych. Co do zasady wchodzi one w życie "po upływie czternastu dni od dnia ich ogłoszenia, chyba że dany akt normatywny określi termin dłuższy" (art. 4 ust. 1 u.o.a.n.).

W tym miejscu zasadnym jest zacytowanie fragmentu uzasadnienia wyroku Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Poznaniu z dnia 2 sierpnia 2018 r., II SA/Po 228/18, CBOSA, w którym Sąd ten orzekł: "W orzecznictwie sądów administracyjnych wyraźnie rozróżnia się sytuację, w której rada gminy podejmuje akt prawa miejscowego nadając mu inny charakter i nie przewidując w związku z tym obowiązku jego publikacji w wojewódzkim dzienniku urzędowym, od sytuacji, gdy rada gminy bezpodstawnie nadaje walor aktu prawa miejscowego uchwale, która nie spełnia wymogów odnoszonych do tego rodzaju aktów, nakazując jej publikację w organie promulgacyjnym i określając termin wejścia jej w życie właściwy dla aktów prawa miejscowego. W pierwszym przypadku akt prawa miejscowego nie wchodzi do obrotu prawnego ze względu na niespełnienie warunku

al. Niepodległości 16/18, 61-713 Poznań, tel. 61-854-14-51, fax. 61-854-18-36

www.poznan.uw.gov.pl, e-mail: np@poznan.uw.gov.pl

www.obywatel.gov.pl, infolinia tel. 222 500 117

publikacji, w drugim zaś pozostaje skuteczny, przy czym nie jako akt powszechnie obowiązujący, ale jako akt prawny innego rodzaju, np. akt wewnętrzny (...), który obowiązuje od dnia jego podjęcia". W świetle powyższego, uzasadnione jest stwierdzenie nieważności ocenianej uchwały w całości. W tym stanie rzeczy, należało orzec jak w sentencji.

Pouczenie

1. Stwierdzenie nieważności uchwały, zgodnie z art. 92 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym, wstrzymuje jej wykonanie z mocy prawa w zakresie objętym stwierdzeniem nieważności, z dniem doręczenia rozstrzygnięcia nadzorczego.

2. Niniejsze rozstrzygnięcie nadzorcze może być zaskarżone do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Poznaniu z powodu niezgodności z prawem w terminie 30 dni od daty jego doręczenia, za pośrednictwem Wojewody Wielkopolskiego.

Wojewoda Wielkopolski
/-/ Michał Zieliński
(dokument podpisany elektronicznie)

Otrzymują:
Rada Gminy Wilczyn
Wójt Gminy Wilczyn